

Redacció i Administració
Perla, 2. — Reus
Telefon núm. 168
NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

FOMENT

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
REUS. . . Ptes. 1'50 al mes
Fora. . . > 4'50 trimestre
Extranger. . . > 9'
Número solt 5 cèntims
Anunci a preus convencionals

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, dimecres 26 de Març de 1913

Núm. 71

L'opinió estrangera, en lo del Catecisme

Un gran periòdic belga, «L'Etoile Belge», que compta seixanta quatre anys de vida i que per lo tant no té ensiamas llibertaris de joventut, sinó ponderats i conservadors judicis de vell experimentat, comenta la qüestió suscitada a Espanya, sobre l'ensenyança voluntaria del catecisme. El diari belga, censura l'actitut dels clericals espanyols. No reproduim tot l'article que es un llarg editorial, pero sí volem reproduir alguns paragrafs:

«Més catòlics que'l papa...» Ens referim als clericals espanyols. Peticions, mitings, mobilització de l'aristocràcia femenina, tot s'ha fet contra'l projecte escolar del govern. Un gran miting, havia de tenir lloc també a Madrid, mes a darrera hora fou sospès i's diu que la suspensió obeeix a instruccions rebudes del Vaticà, el qual ha mostrat aixís el desig de frenar el zel dels catòlics espanyols.

«Els telegrams de Madrid afirmaven que els catòlics espanyols demanaven la llibertat d'ensenyar el catecisme, mes això desfigurava el fet, car lo que demanen, responant a la crida de l'arquebisbe de Toledo, es el manteniment del règim actualment en vigor que imposa l'ensenyansa de la doctrina cristiana a tots els nois indistintament, i an aquells que la seva familia vol sustreure a dita ensenyansa.»

«La constitució espanyola garanteix la llibertat de consciencia. Com, doncs, conciliar amb aquesta llibertat, l'obligació imposada als soldats no creients d'assistir a les cerimonies religioses i la imposada també als infants de seguir la ensenyansa religiosa, malgrat la voluntat dels seus pares? Un decret governamental acaba de posar fi a la primera d'aquelles coaccions i's disposa a desaparèixer la segona. Se tracta, senzillament, de dispensar de l'ensenyansa del catecisme an aquells infants els pares o els tutors dels quals, hagin demanat expressament la dispensa. Es a dir que'l govern espanyol se disposa a establir a Espanya el règim que ha estat instaurant en les escoles oficials de Bèlgica pel govern catòlic...»

«L'ensenyansa primària espanyola se troba ben necessitada d'una reforma absolut i ara per ara no's tracta de res més que de fer triomfar el principi de la llibertat de consciencia.»

«Se fa precís remarcar que malgrat l'actitut de l'arquebisbe de Toledo, l'alta clerecia s'ha mostrat reservada. Indubtablement se dona compte del perill que existeix de commoure les passions, car ella veu que a una protesta en regla del clericalisme espanyol, respondria immediatament una altra dels anticlericals i els esperits lliures. Per a que Roma, on el partit intransigent pot comptar amb totes les simpaties del papa, se hagi aconsellat prudencia i se no celebració del gran miting, precisa que la actitut dels clericals espanyols sigui jutjada absolutament indefensable o bé imprudenta...»

L'article de «L'Etoile Belge», està fet amb una gran discreció i un absolut coneixement de la qüestió. No es una ploma sectària i ignorant de la política espanyola l'autora. Sembla talment la d'un catòlic modern que parla una mica despreciativament dels tradicionals fanatismes espanyols.

Polítiques

Aplec Nacionalista

La «Joventut Catalanista» de Barcelona, organitzadora de l'aplec patriòtic que's celebrarà als boscos de la Salut de Sant Felip de Llobregat el dia 30 del corrent mes de Març, està activant els treballs per a la seva realització i son ja moltes les adhesions que ha rebut, tant d'entitats patriòtiques com de diferents personalitats del catalanisme, prova evident de que un gros èxit coronarà l'esforç dels joves organitzadors.

Dintre poc se publicarà el programa d'aquest patriòtic acte, poguent-se adelantat que en el miting que tindrà lloc al matí hi parlaran entre altres els entusiastes patriotes: doctor Martí i Julià, Salvador Millet, S. Ribera Rovira, J. Rodergas i X. Casas i Briz.

A la tarda hi haurà una audició de sardanes.

Es gros l'entusiasme que regna entre els elements catalanistes per aquest aplec patriòtic, tot lo qual fa esperar que serà molt concorregut.

Diada Regionalista

La Lliga Regionalista de Barcelona ens prega l'inscripció de la següent notícia:

Per a celebrar el triomf obtingut en les darreres eleccions provincials, la Lliga Regionalista ha organitzat una gran festa, que's celebrarà el diumenge, dia 6 del vinent mes d'abril.

«La Diada Regionalista», se l'ha anomenada, i consistirà en un gran miting que tindrà lloc a les onze del matí, en un teatre que s'annunciarà, i en un àpat colosal de més de dos mil coberts, que's verificarà en el Palau de Belles Arts a la una de la tarda.

«El miting, serà per invitació, a l'objecte de que hi trobin lloc els forasters. Les paperetes de l'àpat, servirán d'entrada al miting; i cada un d'ells haurà de portar: 10 ptes.

A les 4 de la tarda tindrán lloc a la Lliga Regionalista, varies reunions per a l'organització forana.

Llocs de venda de talons: Lliga Regionalista i «La Ven de Catalunya».

Els diaris i societats que valguin talonaris, de 10, 20, 50 o 100 talons, poden demanar-los a la Lliga.

Hi ha demanat ja més de mil talons.

Per la Mancomunitat

El comte de Romanones ha rebut nombrosos telegrams de catalanistes i altres elements de Catalunya, excitant-lo a la prompta «obertura» de les Corts per a que quedi definitivament aprovat el projecte de llei de Mancomunitats.

El president del Consell els ha contestat que'l seu propòsit es el de que'l Parlament renunviat les seves sessions per a continuar en el Senat la discussió de l'aldit projecte.

El pleb dels conservadors

Segueix comentant-se lo de la carta autèntica e apòcrifa dels conservadors que, rennits a Biarritz, proclamaren la quefatura d'En Dato.

Se considera altament significatiu el silenci dels senyors Besada i Dato, com el repte que llençà el primogénit den Maura, dient que ja's liquidarà l'assumpto en el Parlament, lo qual demostra l'existència real i positiva de la conjura contra'l jefe dels conservadors.

Se dio que si's logra eliminar an en Maura, els conservadors serán poder dintre quatre dies.

No obstant, s'opina també que per ara «están verdes» i que's conservadors seguirán amb la quefatura den Maura, contra la voluntat dels impacients que ambicionen ésser Poder.

Concurs d'Historia de Catalunya

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, com ja saben nostres lectors, organitza un Concurs d'Historia de Catalunya, el qual tindrà lloc el dia 6 d'abril vinent a les 10 del matí, en un centre cultural que s'annunciarà oportunament; la repartició de premis se celebrarà en dit dia a les 5 de la tarda.

Ha sigut nomenat el Jurat, el qual lo componen en Josep M.ª Roca, per la entitat organitzadora; en Daniel Girona per la Unió Catalanista; en Carles M.ª Soldevila, pel Centre Nacionalista Republicà; en Francisco Puig i Alfonso, per la Lliga Regionalista; en Ernest Moliné i Brasés, per l'Ateneu Barcelonès; les senyores Moncerdá de Macià i Domènech de Canyelles; en Miret i Sans, per l'Institut d'Estudis Catalans, i en Lluís B. Nadal, pels Estudis Universitaris Catalans.

Hi han ja inscrits 56 nois i 12 noies tots els de 10 a 12 anys i de 12 a 15 anys.

A més de les 1.000 pessetes que s'ofereixen amb premis, se donarán llibres i ademés als que no hagin obtingut cap premi se'ls donarán llibretes per a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i de Estalvis.

Regna molt d'entusiasme per aquest concurs, puig a més de l'imparcialitat amb que's farà el fa lo donades les personalitats que componen el Jurat, promet tenir molt de llimament, a l'ensemps que revestirà excepcional importancia pel seu caràcter altament patriòtic.

Conflicte ferroviari

Ha sigut despedit de la Companyia de M. S. A., en Pere Ribalta, ex-president de l'Unió Ferroviaria (Xarxa Catalana).

Creient els obrers ferroviaris que's tracta d'una repressalia per l'última vaga que tant admirablement dirigí en Ribalta, s'han posat decididament al seu costat i han enviat tres comissionats a Madrid per a que gestionin de la Companyia la reposició del seu company ex-president.

Hi ha gran excitació entre'ls ferroviaris i si no s'arriba a un arreglo, se temen complicacions.

Informació Local

La festa d'aviació anunciada a Tarragona no tingué lloc dissapte i diumenge per causa del temps.

Ditlans l'aviador M. Demazeu feu un vol a les sis del matí. A la tarda realitzà'l primer vol a les tres, un altre a les quatre i el tercer a dos quarts de sis. Al finalitzar el darrer vol l'aviador notà que la manivela de l'aparell no funcionava i tement aterrirar al camp de Mars, perquè no poguent dominar el biplà, corria el perill d'ocasionar desgracies,

aterrissà en una vinya i al tocar a terra l'aparell donà un tom, trencant-se li l'helix. L'aviador resultà il·les i l'aparell quedà custodiat per la guardia civil en la vinya on caigué, a dos kilòmetres de Tarragona.

De nostra ciutat se traslladà a Tarragona, per a presenciar el vols una gran gentada, que quedà complascuda de la festa d'aviació.

A causa de l'averia se sospengueren els vols anunciats per a ahir, aixís com les negociacions que amb M. Demazel, seguia la Companyia Reusense de Travies per a que aquell realitzés uns vols a Salou.

En el dia d'ahir se treballà en despatxos i oficines durant el dematí. A la tarda sigué ja la festa completa.

Retallem de nostre estimat confrare «El Poble Català» el següent fragment de la ressenya que publica de la notable companyia de sarsuela que debutà el passat dissapte en el teatre Novetats, de Barcelona, el qual se refereix a nostra paisana la triple na Mercé Salas:

«Amb la celebrada sarsuela «El Barbero de Sevilla» feu sa primera presentació la simpática primera triple senyora Mercé Salas, artista de grans facultats i d'una correctíssima escola de cant. El públic rebé el seu treball amb entusiasmes aplaudiments i en la «cavatina» del segon quadre li tributà una ovació sorollosa.»

Desitgem grans triomfs i una brillant carrera artística a la jove artista paisana nostra.

Si's reunits nombre suficient de regidors celebraria avui sessió de primera convocatoria, l'Excm. Ajuntament.

Per aquesta nit s'annuncia al Teatre Fortuny la represa de la celebrada opereta «La Generala» i la segona representació de la sarsuela «La veda del amor» que amb èxit franc se va estrenar anit.

BORRAS-DENTISTA Mercadal, 13. REUS

L'Inspector de policia d'aquesta ciutat, don Josep M.ª Ciprià, detingué en la matinata del dia d'ahir, en la plaça de Prim, a Pau Sanjuan Saumell, reclamat pel Jutjat d'Instrucció de Montblanc, en virtut de sumarí per parricidi que contra'l mateix se segueix, quin fet ocorregué el dia 11 de febrer i del qual ne parlà extensament la premsa.

Ha ingressat en la presó d'aquest partit a disposició dels senyor Jutge instructor.

Convé que'ls nostres agricultors tinguin present en la poda i en l'espurgar els olivers, ja que per desgracia son en gran nombre els propietaris que deixen sobre'l mateix terreno abandonada la llenya o ramatge, la necessitat de retirar immediatament del camp i aillar dit producte, com a medi més fàcil i de seguretat pels arbres, per a destruir els germans d'aquells insectes que, com la «papallona» i la «mosca» principalment, tant mermaren la producció olivarera de l'any passat, excusant indicar al mateix temps les ventatges que ofereix la época, per ésser aquesta la més oportuna i eficaç per a prevenir contra l'acció de tanta's altres insectes i enfermetats que baix les favorables condicions de la estació se desenrotllen i ataquen l'arbre.

Ahir plougué quasi durant tot el dia, si bé la pluja no sigué abundosa.

En la darrera sessió celebrada per la Junta del Museu social, de Barcelona, se facultà al director d'aquella entitat, senyor Tallada, per a que's publiquin una fulla instructiva explicant a patrons i obrers el procediment més adequat per a que en les eleccions dels tribunals industrials s'apliqui la representació proporcional.

Per a emetre dictamen sobre les modificacions que convingui introduir en la llei de caça vigent, el Consell provincial de Foment de Tarragona ha nomenat ponents als concellers don Ramon Homs i don Ramon Vidiella.

El proper diumenge, dia 30 de l'actual, se celebrarà una vetllada en la recreativa societat La Palma, en la qual se presentarà per primera vegada en aquella societat el «Teatre Gran Guinyo», representant-se els celebrats dramas «Pass la Ronda» (Le Chemin de Ronde) i «Sabotage».

Ha sigut nomenat tinent fiscal de Tarragona don Gaspar Galtà.

El Consell provincial de Foment de Tarragona ha acordat sufragar els gastos de transport del bestiar que prengui part en Concurs internacional de bestiers de Madrid, i interessar dels productors de formatges que concorri n igualment per a donar a conèixer dita industria.

Aquests acords han sigut molt elogiats.

Per a avui està anunciada la sessió de segona convocatoria de la Junta Municipal que ha d'entendre en l'aprovació de les reclamacions presentades al report de consums.

En l'expres d'ahir sortiren per a Madrid els senyors Toldrà, Recasens, Sanchez i Planás, que formen el quartet «Renaixement», per a repetir en aquell Ateneu el cicle històric del quartet de corda, que amb tant d'èxit interpretaren en el Palau de la Música Catalana.

Al retorn, donarán un concert en el Teatre Principal, de Saragoça, contractats per la Societat Filarmónica.

ESPECTACLES

TEATRO FORTUNY

Gran Companyia de sarsuela i opereta dirigida pel primer actor Josep Fernandez i el mestre concertador Martí Conti.

Funció per avui.—5.ª d'abono.—La opereta «La Generala» i la sarsuela «La veda del amor».

A les 9.

PREUS DIARIS

Palcos platea sens entrades 14.— Ptes.
Id. principals sense id. 7.—
Id. segon pis sense id. 4.—
Butaca platea ab entrada 2.—
Id. d'anfiteatre ab id. 1'75
Llaneta de segon pis ab in. 1'50
Entrada a Localitat 0'78
Id. al Paradís 0'47

L'impost del timbre a càrrec del públic.

Escullides sessions de cinematograf tots els dijous, dissabtes i dies festius.

IMP. SANJUAN GERMANS.—REUS

ENOFOSFORINA

Reconstituyent lo més efíacs y rápit pera les convalescencies y agotament. Retorna l'apetit, lo benestar y l'alegria.

Es tónic cerebral perque remineralisa la **MATERIA GRIS** donantli vitalitat y energia.

Se ven a tot arreu y a casa de l'autor

Farmacia Serra Arraval de Santa Agna, núm. 80; y **Farmacia Nova** de N. Batalla - Portal Jesús
REUS

IBARRA y C. SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Los dijous sortida fixa del port de Tarragona pera Valencia, Alacant, Cartagena, Amèria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes y San Sebastián. — Servey rápit eventual pera Galicia y Nort d'Espanya ab escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao, empleant solsament 14 dies en lo viatge. — S'expedeix conaixement directe pera Larca y Sant Esteva Pravia ab transport al vapor "Luarca núm. 3," y pera Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa "Dannia y d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca
Unich servey fixe y setmanal pera Cette y Marsella tots los divendres

PROXIMES SORTIDAS

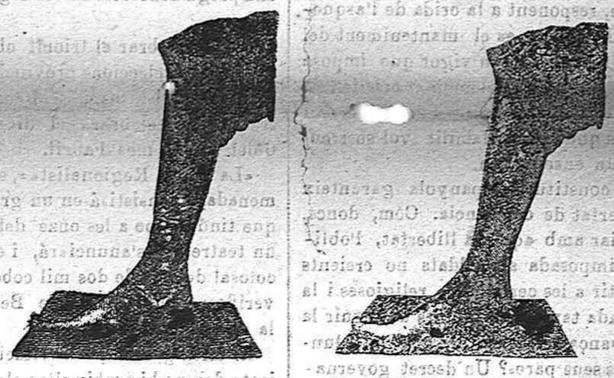
Pera la Costa d'Espanya		Pera Cette y Marsella	
Mars 20	Vapor Cabo Toriñana	Mars 21	Vapor Cabo Peñas
" 27	" " Corona	" 28	" " San Sebastián
Abril 3	" " Peñas	Abril 4	" " Quejo
" 10	" " S. Sebastián	" 11	" " San Martín
" 17	" " Quejo	" 18	" " Oropesá

era més informes, al consignatari a Tarragona: En **MARIAN PERES**. - Real, núm. 32. - Telefon núm. 45

DESCUBRIMIENTO SENSACIONAL

Curación radical de todas las enfermedades de la piel, de las llagas de las piernas y del artrismo, reumatismo, gota, dolores, etc., por medio del

Tratamiento de **L. RICHELET**

Antes de la curación

Después de 15 días del tratamiento

Hemos señalado ya a los lectores de nuestros periódicos, el Descubrimiento sensacional del Sr. RICHELET (farmacéutico-químico) en Sedan (Francia), en lo concerniente a las enfermedades de la piel y de la sangre. A continuación indicamos las afecciones que más parácularmente son curadas por este prodigioso tratamiento:

Eczemas, herpes, impetigos, acnes, sarpullidos, prurigos, rojeces, sarpullidos farináceos, psoriasis, sycosis de la barba, comezons, enfermedades del cuero cabelludo, afecciones de la nariz y oídos, llagas y eczemas varicosas de las piernas, enfermedades sifilíticas.

La curación es igualmente segura en los trastornos de la circulación en el hombre y en la mujer, y en el artrismo, reumatismo, gota, dolores, etc.

JAMÁS HA HABIDO UN DESACIERTO.

Este maravilloso tratamiento, ejerce su acción tanto en el punto donde se localiza el mal como en la sangre, que la deja completamente purificada y regenerada.

El tratamiento de L. Richelet se encuentra en todas las buenas farmacias y droguerías de España, Canarias y Baleares.

Pídanse hoy mismo un folleto ilustrado en lengua española al autor, Sr. RICHELET, al depositario general en España D. FRANCISCO LOYARTE, drogueria, calle San Marcia 13, SAN SEBASTIAN, y será remitido gratuitamente.

L. RICHELET, 13, rue Gambetta, SEDAN (Francia)

DEPOSITO GENERAL Y VENTA. Drogueria de D. Francisco Loyarte, calle de San Ignacio de Loyola, 9, San Sebastián.

Venta en Reus. — A. PUNYED LLOBERAS, calle Llovera, 47. — ANTONIO SERRA, Arraval de Santa Ana, 80.

EL BRUCH

Domicili social: Concepció, 14.

Fi de l'Associació. — L'Associació EL BRUCH, permet crear i constituir un dot per als fills, una herencia per a la familia i en particular un capital per als matrimonis que pensin en el dia de demà en que la soletat d'un dels dos pot causar los la miseria.

Els sollicitants denen tindre en compte que sols abonant en els quatre primers mesos del seu ingrés una módica quantitat per a gastos d'administració, podran assegurar un capital de 1.000 a 50.000 pessetes a base del verdader mutualisme.

Associació Mutua de Segurs sobre la Vida, legalment constituída amb arreglo a la llei de 14 de maig de 1908, per lo tant intervinguda i fiscalitzada per l'Estat.

REUS. L'unió fa la força

un Capital inscrit de 1.293.000 pessetes. Quotes assegurades 1.293, formant

(Anunci aprovat per la Comisaría General de Segurs). La correspondència al Director General don **A. Bielo Baldrich**